GÖDÖLLŐI Hírlap

A PEST MEGYEI HÍRLAP KÜLÖNKIADÁSA

XII. ÉVFOLYAM, 197. SZÁM — 1985. AUGUSZTUS 23., PÉNTEK

Féltek az újtól

Jövedelemérdekeltség, forgalom

Aki figyelmesen megnézi mostanában a Gödöllő és Vidéke Áfész áruházának földszintjét, feltűnhet neki, hogy az átalakítás óta forgalmasabb az élelmiszerüzlet, s ugyanígy *a műszaki kereskedés is.* Ez utóbbiról azt is észre lehet venni, mintha szűkebb volna, mint azelőtt. De azt is feltételezheti az ember: több az áru, nagyobb most már a kínálat. Oka lehet ennek, nem volt hiábavaló utánanézni.

— Elmúlt egy fél éve, hogy jövedelemérdekeltségben dolgozunk — mondja érdeklődésemre *Tóth István*, az áruház igazgatóhelyettese, a műszaki osztály vezetője. — Hogy több-e az árunk, azt a vásárlók biztosan jobban tudják, tény, hogy mi szűknek érezzük a helyet, de azért elboldogulunk.

Egyszerűbb árképzés

— Miként vállalták a jövedelemérdekeltséget, s ez egy ilyen osztályon mit jelent?

— Szövetkezetünk központjában kezdeményezték, hogy ezt a formát válasszuk. Nem konkrét időponttal javasolták tavaly télen. S megmondom azt is őszintén, hogy *féltünk egy kicsit az újtól*, hiszen Áfészünknél addig csak két üzletünknek volt vele tapasztalata. De ha már felajánlották, hogy mi is vállalkozhatunk a jövedelemérdekeltségű üzlet vezetésére, azt mondtam, *minél előbb* legyünk túl rajta.

— S érdemes volt tartani tőle?

— Nem. Mert amennyivel több az adminisztrációnk itt, s nagyobb a felelőssége az osztály vezetésének, annyival *egyszerűbb* a dolgunk az árképzésnél. Az Áfész szinte teljesen ránk bízza ezt, de *segít is!* Most nagyon jól látjuk az áru mozgását, s mi tudunk azonnal intézkedni, nem kell az adminisztratív úton jövő segítségre, illetve szabályozásra, nehezebben születő döntésekre várni.

Mindig van engedmény

— Ebben a rendszerben könnyebb akciókat, kedvezményes vásárlási lehetőséget teremteni a vevőknek?

— Éppen erre gondoltam az imént is, hogy most mindez egyszerűbb, csak éppen a megfelelő egyensúlyt meg kell tartanunk. Ha valamiben engedményt adunk, máson be kell hozni. A vevőink azzal is jól járnak, ha például találnak egy hibás árut, akár alkudhatnak is.

Február 1-től, amióta a jövedelemérdekeltségre tértünk át, *szinte mindig volt engedményes árunk*, például egyes hagyományos kályhákat, a bolgár szeget, különféle műanyagárukat, híradástechnikai cikkeket adtunk olcsóbban. Tavasszal kerékpárakciót rendeztünk, amikor minden biciklihez *alkatrészcsomagot mellékeltünk.* Adtunk olcsóbban Riga kismotorokat, műanyagpadlót és állólámpákat.

Hat hónap alatt mintegy négyszázezer forint engedményt adtak a vásárlóknak. Egyébként az áruház műszaki osztályán régi gyakorlat — ezt a vevők megfigyelhették —, hogy egy elkülönített helyen *csökkent értékű* árukat raknak elénk. Ezek gyakran kissé sérült vagy például edények esetében hiányos készletek. Azelőtt az ilyen áruk pultra tételéhez is, szinte minden darab esetében, külön jegyzőkönyv megírása, engedély kérése szükségeltetett.

— S hol tudják az imént említett kedvezményes akciókon elvesztett bevételt behozni?

— Sokat segít ebben a külföldről behozott áruk eladása. Például a bolgár és a csehszlovák árucserében erre lehetőségünk nyílik. Ugyanígy a nagykereskedelmi vállalatok által kezdeményezett akcióknál is mód van az ár bizonyos mértékű átmeneti módosítására.

Ravilltól a Vasvillig

— Érződik, hogy ebben a kereskedési formában jobban követhetik a vevő igényét, az egyszerűbb, tömegigényt és a luxust is. S mindez a jövedelemérdekeltségben levő közvetlen vezetőknek éppúgy jó, mint az eladóknak, hiszen az utóbbiak számára nagyobb a jutalék. Hogyan sikerült az első félév?

— Hat hónap alatt 31 millió forintot teljesítettünk — mondja Tóth István, aki egyébként az áruház tizenöt évvel ezelőtti *megnyitásakor* lépett ide be. — Ez a tavalyi féléves forgalomnál 44 százalékkal több. Azt azonban hadd tegyem hozzá: tavaly ilyenkor, az átalakítás miatt kevesebbet tudtunk forgalmazni.

— Honnan szerzik be az árukat?

— Jó kapcsolatunk volt s van is a *Ravill*, a szolnoki *Vidia*, az egri *Vasvill*, az *Amfora-Üvért vállalatokkal*, s persze a *Skála Cooppal.*

— Itt az asztalán nagyon sok vállalati, szövetkezeti üzletkötő névkártyája van, de szép számmal található kisiparosoké is.

Kisiparos ajánlatok

— Sok kisiparos ajánlja termékét az ország egész területéről. Nagyon *jó dolog ez*, a vásárlóinknak elsősorban, hiszen az áruskálánkat javítani tudjuk termékeikkel. De bárki — vállalat, szövetkezet vagy magániparos — bármit ajánlhat, ha mi úgy látjuk, drágán vagy nem a megszokott vevőkörünk pénztárcájához való vételárat ajánl, nem fogadjuk el.

F. I.

Nemcsak festették a boltot

Már belépni is más

Szokatlanul korán zárt be az egyik reggel *Aszódon* a 109-es számú élelmiszerüzlet a *Kossuth Lajos utcában. Odler Ferencné*, az üzlet vezetője erről így tájékoztatott:

— Már megszokottnak tekinthető, hogy a nyár vége felé az üzletet újra festjük. A kedvező kinti hőmérséklet ilyenkor gyorsan szárítja a frissen festett falakat, s ez is befolyásolja a karbantartás ütemezését.

— Nemcsak a felújítás hagyományos, hanem az is, hogy a dolgozók társadalmi munkában segítik a mielőbbi befejezést. Ők csaknem valamennyien családos anyák. Ez még inkább mutatja, milyen áldozatot hoznak a vásárlók érdekében. Nélkülük egy hétig tartana a bolt ilyenkor zárva.

Kellemes meglepetés érte az üzlet dolgozóit azzal, hogy a Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat soron kívül kicserélte az összes élelmiszertartó állványt, a gondolákat és a húspultot is. Új kenyér- és hentesáru-szeletelőt is kaptunk. Vasárnap végeztünk, s a hétfőn reggel elsőként vásárlók örömmel nyugtázták a változásokat.

K. I. Cs.

Valóban, nem akartunk ráismerni az üzletre ottjártunkkor mi sem. Lám mennyit jelent az új festés, a korszerűbb berendezés! Már belépni is öröm az aszódiak úgynevezett középső élelmiszerboltjába, ahová a szomszéd településekről is be-betérnek. Néhány gyors, kedvező változás tapasztalása után úgy érezzük, talán mégis volt miért szóvá tennünk az ellátás hiányosságait a Galga mente e sajátos helyzetű településén. Bizonyára nem marad el a folytatás sem.

A nap programja

Gödöllő, művelődési ház: Filmmúzeumi napok. Madarak, amerikai film, készült 1963-ban, 18 és 20 órakor.

A rovásírás története, kiállítás, megtekinthető 15—19 óráig.

Ép fogakkal könnyen...

Igen népszerű, s már több ezer példányban fogyott el az a kis könyv, amely az *Ép fogakkal könnyen nevetsz*, s szerzője *dr. Makra Csaba főorvos*, a gödöllői egyesített egészségügyi intézmény fogászatának vezetője. A kiadvány a kisgyermekkori fogbetegségek megelőzését szolgálja, s a városban már a terhesgondozásra járók is megkapják.

MOZI

Újra szól a hatlövetű. Színes, szinkronizált amerikai western, csak 4 órakor!

Vadlovak. Színes új-zélandi kalandfilm, 6 és 8 órakor!

ÜGYELET

Állatorvosi ügyelet: Csömörön, Erdőkertesen, Gödöllőn, Isaszegen, Kerepestarcsán, Mogyoródon, Nagytarcsán, Pécelen, Szadán, Veresegyházon, Vácegresen augusztus 24-én, szombaton reggel 8 órától augusztus 26-án, hétfőn reggel 8 óráig: *dr. Békési Béla, Pécel, Szemere Pál u. 17. Telefon: 4.*

Aszódon, Bagon, Dányban, Domonyban, Galgahévízen, Galgamácsán, Hévizgyörkön, Ikladon, Kartalon, Turán, Valkón, Váckisújfalun, Vácszentlászlón, Versegen, Zsámbokon augusztus 24-én, szombaton reggel 8 órától augusztus 26-án, hétfőn reggel 8 óráig: *dr. Dóka József, Vácszentlászló, Kossuth Lajos utca 3. Telefon: 8.*

Az ügyeleti napokon végzendő exportszállításoknál mindkét állatorvos igénybe vehető.

Lakásárak

A lakásárak ugrásszerű emelkedése régóta irritálja a lakásra várókat, és nem véletlenül. Mert ha csak tízszázalékos növekedés is volt egyik évről a másikra, az több százezer forint költségnél már tetemes summát tett ki.

Ezért is fogadták nagy várakozással az emberek az építésügyi tárca év eleji bejelentését, hogy az idén a lakások árszintjének növekedése nem lesz több 6 százaléknál. A féléves mérleg után még nehéz megjósolni, hogy sikerül-e az év végéig ezen a határon belül maradni, mindenesetre az építők erre törekszenek.

A garancia az, hogy az építési piac versenyének erősítésével egy időben a lakásépítés továbbra sem tartozik abba a szférába, amiben a keresletkínálat szigorú törvényei uralkodnak. Ha most az építőket nem kötné a hatóságilag megszabott — úgynevezett maximált — ár, akkor az építtetők pénztárcája érezné meg a szabad árak hatását. A maximált ár elismeri ugyan az építők és anyagok költségének emelkedését, de nem háríthatnak tovább minden árváltozást a vásárlókra.

Ha nem szabályozná hatósági ár a vállalatok és a szövetkezetek lakásépítését, a tételes számla benyújtása után a megrendelők nem győznének csodálkozni, hogy a szerződés megkötése óta mibe kerül egy kád, egy fürdőszobai csaptelep, mennyit emelkedett a csövek, burkolatok ára. Most ezek 20—40 százalékos növekedését nem érzik teljesen a vásárlók, mert az építőknek kell kigazdálkodniuk.

Az építési piac felügyelőinek még egy ideig be kell látniuk, hogy felemás viszonyok uralkodnak: egyfelől versenyhelyzet alakult már ki (például a mélyépítésben, az egészségügyi létesítményeknél és a nagy ipari beruházásoknál), másfelől viszont tovább él a hatósági árszabályozás.

A gyakorlat már igazolta: a verseny hosszabb távon csökkenti az árakat, de csak akkor, ha a kereslet-kínálat úgy kerülhet egyensúlyba, hogy az ország lakásépítő kapacitása elegendő lesz az évenkénti 70 ezer otthon felépítéséhez. Mert amikor ez megtörténik, nemcsak verseny alakul majd ki a vállalkozó szervezetek között, hanem ennek nyomán a költségeik ésszerű csökkentésében is érdekeltté válhatnak.

Az építés többi ágában már hatnak a gazdaságirányítás új eszközei, és ezek bizonyítják, hogy a verseny hosszabb távon az építtetők érdekét szolgálja.

Sz. K.

A jó munka elismerése

A közművelődés dolgozói közül Gödöllőn és vonzáskörzetében többen kaptak kitüntetést alkotmányunk ünnepén. A jó munkát elismerő kitüntetéseket a következők vehették át. Szocialista kultúráért jelvénnyel jutalmazták Aszódról *Novák Lászlónét* és *Rónai Lajost*, Isaszegről *Horváth Árpádnét*. Kiváló munkáért oklevelet kapott Gödöllőn *Kapuszta Zsuzsa* és *Reichard Tiborné*, Nagytarcsán *Sárvári Istvánné*. Miniszteri dicsérettben részesült Szadáról *Kelemenné Boros Zsuzsa*, Gödöllőről *Varga Lászlóné*, Nagytarcsáról *Tagai István* és *Tarcsai Mihályné*, Pécelről *Tauber Vilmosné*, Turáról *Tóth Zsiga Istvánné*. Az öntevékeny művészeti együttesek közül Szocialista kultúráért kitüntetést vehetett át a *nagytarcsai szlovák nemzetiségi népi együttes*, valamint a *szadai népdalkör.*

Besnyői siker a tornán

A Topi nyerte a kupát

Véget ért az idei nyári kispályás labdarúgótorna, az *Alkotmány Kupa* versenysorozata. Az elődöntők után kialakult a legjobb négy csapatból a finálé műsora. A *Gödöllői Sport Klub* jól előkészített játékterén, elég nagy érdeklődés mellett a 3. helyért a Heves megyei *Lőrinci SE* mérkőzött *Hévizgyörk* csapatával. A sportszerű találkozón kiütközött a két csapat közötti technikai tudásbéli különbség. A lőrinciek úgy nyertek 6-1-re, hogy az eredmény akár két számjegyű is lehetett volna.

Sokkal szikrázóbb összecsapást hozott a kupáért vívott döntő a máriabesnyői *Topi* és a *HTÜ* csapata között. *Molnár* játékvezető az utóbbi gárda két játékosát ki is állította két-két percre. A Topi 3-2-re győzött, s övé lett a serleg, melyet *Aufmuth Éva*, a Hazafias Népfront városi bizottságának titkára adott át képviselőjüknek az alkotmánynapi ünnepségen.

Az első négy csapat egy-egy labdarúgó-labdát kapott jutalmul. A *KISZ városi bizottsága*, a GSC *sportvendéglője* és a *Gödöllő étterem* ajánlott fel különdíjakat. A torna legjobb kapusa *Heimann* lett, a legjobb mezőnyjátékosa pedig *Kupecz*, mindketten a Topi focistái. A legsportszerűbb csapat címet a Lőrinci SE érdemelte ki.

Ötven kiló halból

Mindenki mást

Ötven kiló halat fogott a városi horgászegyesület a gödöllői halászléfőző verseny vállalkozó szellemű résztvevői számára! A fogást ingyen bocsátották a szakácsok rendelkezésére. A hattagú zsűrinek — elnöke *Papp István*, a városi tanács elnöke volt — nem adtak könnyű munkát. A hat helyezett ugyanis hatféle halászlét főzött... Íme a legjobb három. 1. *Csizmadia Tibor bajai halászlével*, 2. *Markó András paksi halászlével*, 3. *Gyuris Károly alföldi halászlével.* Készül még e nemes étel *pilisszentiváni* és *szegedi módra.* Jót ebédelt a közönség.

ISSN 0133—1957 (Gödöllői Hírlap)

Természetes permetezőanyagok

Meztelen csiga a dörzscsészében

A legutóbbi alkalommal megadtuk néhány, a környezetünkben megtalálható növényekből készíthető igen hatásos permetező- és porzószer receptjét. A lista korántsem teljes. Számos olyan anyagot produkál még a növények, illetve állatok szervezete, amelyeket haszonnal alkalmazhat az ember a kártevők elleni védekezésben. Ismerkedjünk meg ezekkel is, valamennyi *kipróbált* készítmény.

Földibolha

Üröm vagy tárkonykivonat. (Fehér üröm — fekete üröm.) A káposzta- és a répaféléket gyakran támadják a *földibolhák.* A bolhák nem bírják az üröm illatát, permetlevétől elmenekülnek. *Elkészítési módja:* 500 gramm friss ürömfüvet (föld feletti virágos szárat), vagy 100—200 gramm szárítottat feldarabolunk, majd 5 liter lágy vízben 2—3 óráig áztatjuk, aztán 20—30 percig lassú tűzön főzzük. Ezt a törzsoldatot 5 liter lágy vízzel hígítjuk és ezzel permetezzük a megvédendő növényeket.

Dohánylevélfőzet. Eredményesen használható *kösztmétemoly, levéltetű* és más rovarok ellen. *Elkészítése:* Egy nagy marék (kb. 40 gramm) dohánylevélhajtást (levelet) 5 liter lágy vízben 2 óráig lassú tűzön főzzük. A 70—80 fokos főzetbe tegyünk 200 gramm finomra vágott vörös- és fokhagymát. Ehhez a főzethez adjunk 100 gramm káliszappant és az egészet lágy vízzel egészítsük ki 10 literre. Ezzel a főzettel a tenyészidőben 3—4 alkalommal kell permetezni. A dohánylevélfőzetet kisgyermekektől tartsuk távol, mert veszedelmes méreg!

Kamillakivonat (orvosi székfű). Ezzel a kivonattal védekezhetünk a *zöld színű levéltetvek* ellen. *Elkészítése:* 300 gramm friss orvosi székfű herbát (föld feletti virágos, leveles szárat) vagy 100 gramm kamillavirágot 3 liter esővízben 12 óráig áztatunk. Áztatás alatt a friss növényt felaprítjuk, a szárított virágot pedig szétmorzsoljuk. Megfelelő áztatás után a tömény oldatot szűrjük 1 liter törzsoldathoz, 4 liter lágy vizet és 40 gramm káliszappant adunk hozzá, s ezzel a keverékkel kezdhetjük a permetezést.

Máktokbarkó

Erjesztett Comfrey (kamfrikivonat), azaz sertéscsemege. A sertéscsemege leveleiből, gyökereiből nyert erjesztett lé a növényekre kipermetezve növekedésserkentő, növeli a növények (szobanövények) ellenállóképességét. Kipróbálva ribiszkén, köszmétén, málnán, tüskétlen szedren, paradicsomon, főzőtökön, uborkán. Elkészítése: 1 kiló nyers sertéscsemegelevélhez 10 liter esővizet adunk. Az erjesztett levet tiszta fahordóban vagy zománcozott edényben készítsük el. Az erjesztést 5—6 napig végezzük, naponta az edényben felkeverjük. Egy liter törzsoldathoz 5 liter lágy vizet adunk és máris permetezhetünk.

Bodzavirágfőzet (fekete bodza). A bodzavirágfőzet permetleve elűzi a *máktokbarkókat.* Elkészítése: kb. 500 gramm friss bodzavirágot, vagy 150—200 gramm szárított virágot apróra vágunk, vagy szétmorzsoljuk, és 3 liter lágy vízben 30 percig főzzük. Kihűlés után leszűrjük, így kapjuk a törzsoldatot. A törzsoldat minden literéhez egy liter lágy vizet adunk és ezzel permetezzük meg a nyíló mákvirágokat. Ha a virágzás elhúzódik, vagy az eső lemossa a permetlevet, akkor a permetezést megismételjük. A beporzást végző méhekre a permetszer ártalmatlan, mert *környezetvédő szer.*

Császárkorona-főzet. Egerek, mezei pockok riasztására jó eredménnyel alkalmazhatjuk a császárkorona leveléből, hagymájából készült főzetet. Elkészítése: 5—10 darab császárkorona-növényt hagymájával együtt kiásunk a földből, majd az egész növényt felaprítva 1—2 liter vízben 12—14 óráig áztatjuk. Áztatás után lassú tűzön 30—40 percig főzzük. A törzsoldatot 2—3-szor annyi lágyvízzel hígítjuk. A megvédendő fák, cserjék (évelők) gyökereit beleállítjuk ebbe a kihűlt főzetbe. Másik módszer: kibontjuk a fák gyökereit és megöntözzük a főzettel.

Meztelencsiga-őrleménnyel meztelen csigák ellen. Különböző meztelen csigákat gyűjtöttem be, azokat forró vízbe dobtam, majd megszárítva, *dörzscsészében* porrá törtem. 1 liter desztillált vízhez 3—4 evőkanálnyi csigaőrleményt tettem és ennek oldatával permeteztem a csigajárta helyeket. Az oldat nemcsak a meztelen csigákat tartotta távol, hanem a *levéltetveket* és egyes *hernyókat is.*

Őrölt bogár

Burgonyabogárporral burgonyabogár ellen. A burgonyabogárral fertőzött tábláról összeszedtem a kifejlett bogarakat és a különböző fejlettségű lárvákat. Ezután forró vizet öntöttem a begyűjtött rovarokra. A leszűrt lével permetezett burgonyatövekről *elmenekültek* a bogarak, a lárvák pedig leperegtek a burgonya lombozatáról. A bogarakat és a lárvákat megszárítottam és dörzscsészében porrá törtem. Egy liter desztillált vízhez itt is 3—4 evőkanálnyi port tettem. A burgonyabogárpor vízben jól oldódik, s a permetleve a kifejlett bogarakat távol tartotta, így lárva is csak minimális mennyiségű volt. A permetezést 2—3 alkalommal megismételtem.

Dr. Lengyel Ádám